

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ombildning av Sjöfartsverkets produktionsverksamhet till aktiebolag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det ska stiftas en lag om ombildning av Sjöfartsverkets produktionsverksamhet till aktiebolag.

Propositionen är ett led i den omorganisering av funktionerna inom sjöfarten som innebär att säkerhetsfunktionerna inom sjöfarten, de beställarfunktioner som hänför sig till farleder och produktionen av tjänster skiljs från varandra. Samtidigt öppnas konkurrensen och verksamheten på den marknad som gäller farledsservice främjas.

Enligt propositionen ska Sjöfartsverkets produktionsverksamhet avskiljas från Sjöfartsverket. I stället bildas ett aktiebolag som helt ägs av staten.

Samtidigt med denna proposition överlämnas en regeringsproposition med förslag till lag om ombildning av Rederiverket till aktiebolag. Enligt den ska Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservice avskiljas från affärsverket och bli en del av det aktiebolag som ska bildas enligt denna proposi-

tion inbegripet de nuvarande oljebekämpningsuppgifterna.

Det nya aktiebolagets verksamhetsområde ska omfatta skötsel av vattenleder, drift och underhåll av kanaler, uppgifter i anslutning till förhindrande och bekämpning av miljöskador, vattenbyggnad, planerings- och sakkunnigtjänster, sjömätning samt andra uppgifter i anslutning till vattenleder och vattenbyggnad. Bolaget kan bedriva verksamhet i Finland och utomlands.

Statsrådet ska bemyndigas att till det aktiebolag som bildas överlåta den egendom som Sjöfartsverkets produktionsverksamhet har i sin besittning och dess affärsverksamhet.

Personalen inom Sjöfartsverkets produktionsverksamhet ska övergå till anställning eller anställas vid det nya aktiebolagets tjänst.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2010.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 BEDÖMNING AV NULÄGET.....	3
2.1 Sjöfartsverkets produktionsverksamhet	3
2.2 Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservice.....	3
3 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	3
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	4
4.1 Ekonomiska konsekvenser	4
4.2 Samhälleliga konsekvenser	5
4.3 Konsekvenser i fråga om personal	5
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	6
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	6
DETALJMOTIVERING	8
1 LAGFÖRSLAG	8
2 IKRAFTTRÄDANDE	9
3 LAGSTIFTNINGSORDNING	9
LAGFÖRSLAG	10
Lag om ombildning av Sjöfartsverkets produktionsverksamhet till aktiebolag	10

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Propositionen är ett led i den omorganisering av funktionerna inom sjöfarten som innebär att säkerhetsfunktionerna inom sjöfarten, de beställarfunktioner som hänför sig till farleder och produktionen av tjänster skiljs från varandra. Samtidigt öppnas konkurrensen, och verksamheten på den marknad som gäller farledsservice främjas.

Från början av 2004 skiljdes rederifunktionerna och lotsningen från Sjöfartsverket och överfördes till Rederiverket och Lotsverket, som bildades vid samma tidpunkt.

Enligt lagen om Sjöfartsverket (939/2003) är verket den myndighet som ansvarar för farledshållningen, sjökartläggningen, säkerheten inom sjötrafiken och fartygssäkerheten, assistansen av vintersjöfarten, styrningen av sjötrafiken och lotsningen, förbindelsefartygstrafiken samt stödtjänsterna och informationsservicen inom sjöfarten.

Sjöfartsverkets organisation har vidareutvecklats så, att de olika funktionerna och den interna produktionen utgör resultatenheter. Den interna produktionen har bestått av produktionsuppgifter inom farledshållning och sjökartläggning. Den separerades internt från beställar- och myndighetsuppgifterna från ingången av år 2005.

Denna proposition innebär det sista skedet i åtgärderna för att separera Sjöfartsverkets beställar- och utförarfunktioner. Den interna produktionsverksamheten överförs nu helt och hållet till ett nytt aktiebolag som bildas utanför Sjöfartsverket.

Propositionen hänför sig till en ämbetsverksreform inom trafikbranschen enligt vilken Sjöfartsverkets övriga funktioner från ingången av 2010 överförs på ett Trafiksäkerhetsverk och på ett Trafikverk. Att produktionsverksamheten avskiljs till ett nytt aktiebolag främjar genomförandet av projektet kring farledsämbetsverket.

Propositionen hänför sig också till ombildningen av Rederiverket till aktiebolag och omorganiseringen av dess affärsverksamhet. I det sammanhanget överförs affärsverksam-

heten inom farledsservice till det aktiebolag som ska bildas.

2 Bedömning av nuläget

2.1 Sjöfartsverkets produktionsverksamhet

Sjöfartsverkets interna produktion är en resultat enhet med ca 300 personer. Dess verksamhetsområde omfattar underhåll och byggande av farleder och kanaler, planerings- och sakkunniguppgifter och sjömätning. Serviceproduktionen består av skötsel och underhåll av farleder, drift- och underhållsservice i fråga om kanaler, forsknings-, planerings- och byggservice, service i samband med byggande och övervakning av farledsprojekt, tillverkning av sjömärken och bojar samt sjömätningsservice.

Den interna produktionen har verksamhetsställen runt om i Finland. År 2008 uppgick kostnaderna för verksamheten till ca 30 miljoner euro och värdet på den egendom som verksamheten hade i sin besittning till ca 21 miljoner euro.

2.2 Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservice

Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservice består av skötsel av farleder och oljebekämpningsuppgifter. Omsättningen år 2008 var ca 4,8 miljoner euro och antalet anställda ca 30. Farledsservicen har nio farledsfartyg med ett balansvärde av sammanlagt ca 3,6 miljoner euro. Fartygen är försedda med oljebekämpningsutrustning och en del av fartygen har dessutom specialutrustning för vinterförhållanden.

3 Propositionens mål och de viktiga förslagen

Syftet med propositionen är att avskilja produktionsverksamheten från Sjöfartsverket i enlighet med modellen beställare-utförare samt öppna konkurrensen och främja verk-

samheten på den marknad som gäller farledsservice.

Sjöfartsverkets produktionsverksamhet ska ombildas till aktiebolag från den 1 januari 2010. Det nya aktiebolagets verksamhetsområde ska omfatta skötsel av vattenleder, drift och underhåll av kanaler, uppgifter i anslutning till förhindrande och bekämpning av miljöskador, vattenbyggnad, planerings- och sakkunnigtjänster, sjömätning samt andra uppgifter i anslutning till vattenleder och vattenbyggnad. Bolaget ska kunna bedriva verksamhet i Finland och utomlands.

Programmet för konkurrensöppning har utarbetats så att man årligen under tre års tid ska öppna konkurrensen med ca en tredjedel jämfört med utgångsvolymen. När det gäller drift och underhåll av Saima kanal samt sjömätning på finskt territorialvatten ska beslut om en eventuell konkurrensutsättning av farledsservicen fattas separat. Beställarmyndigheten ska tills vidare skaffa denna service direkt av det aktiebolag som bildas.

Det nya bolaget ska till en början tillhandahålla tjänster som gäller farledshållning och sjömätning i nuvarande omfattning för att på så sätt trygga tillgången på tjänster och se till att servicenivån bibehålls. Under den treåriga övergångsperioden, då konkurrensen stegvis öppnas, väntas bolaget förlora uppskattningsvis 25—30 procent av sin marknadsandel till konkurrenterna. Konkurrensen inom farledsservice och vattenbyggnad väntas bli hårdare och små tillväxtföretag förutspås utöka sina marknadsandelar avsevärt.

Då Rederiverket inrättades flyttades den verksamhet som gäller tunga farledsfartyg från Sjöfartsverket till affärsverket. I en proposition med förslag till lag om ombildning av Rederiverket till aktiebolag, vilken överlämnas samtidigt som denna proposition, föreslås att Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservice ska avskiljas från affärsverket och införlivas med det produktionsbolag som ska bildas.

Skötseln av Rederiverkets nuvarande farledsserviceuppgifter och oljebekämpningsuppgifter och de avtal som gäller dem ska tillsammans med affärsverksamheten överföras på det nya aktiebolaget, som kommer att ha bättre möjligheter att utveckla affärsverksamheten kring farledsservice och uppnå sy-

nergifördelar då affärsfunktioner slås samman.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Balansräkningen för det nya aktiebolaget ska basera sig på de tillgångar och skulder som Sjöfartsverkets produktionsverksamhet och Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservice har den 31 december 2009. Tillgångarna för Sjöfartsverkets produktionsverksamhet och Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservicen ska i sin helhet överföras till aktiebolaget som apportegendom. Den överförda egendomens värde utgör sammanlagt ca 24,5 miljoner euro. Soliditeten i ingående balans väntas uppgå till är ca 35 procent.

Soliditeten i det nya aktiebolaget försämrats av ett på bolaget överfört ansvar på ca 9,2 miljoner euro. Det överförda ansvaret för sjömäns kompensationsledigheter och semesteruttjäna utgör ett belopp av ca 2,6 miljoner euro samt för tilläggs pensionsförsäkring för personalen på ca 6,6 miljoner euro.

I syfte att bibehålla nivån på personalens pensionsskydd ska det nya aktiebolaget ta en separat tilläggs pensionsförsäkring, vars pris vid Sjöfartsverket och Rederiverket preliminärt uppskattas till ca 6,6 miljoner euro. Uppskattningen kommer att preciseras på basis av Statskontorets kalkyler under den fortsatta beredningen. Det nya aktiebolaget ska ansvara för tilläggs pensionsförsäkringen som ett balansräkningsarrangemang när bolaget bildas.

Omsättningen i det nya aktiebolaget väntas under det första verksamhetsåret uppgå till ca 34,3 miljoner euro, och den väntas sjunka till ca 28 miljoner euro efter övergångsperioden år 2013.

Det nya aktiebolagets aktiekapital väntas uppgå till ca 3,5 miljoner euro. Soliditeten väntas ligga på ca 35 procents nivå.

Normal bolagsbeskattning kommer att gälla för det nya aktiebolaget.

Efter den tre år långa övergångsperioden får staten en bestående årlig inbesparing på åtminstone 5 miljoner euro till följd av effektivare verksamhet. Sparmålet har beaktats i

rambesluten för kommunikationsministeriets produktivetsprogram genom att anslaget under momentet om bastrafikledshållning i budgetpropositionen för 2010 minskas med 10,8 miljoner euro. Detta motsvarar ca 280 årsverken. Av detta anslag har 5,4 miljoner euro överförts till momentet för produktivetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde, och denna andel av anslaget ska återföras till momentet för basfarledshållning

4.2 Samhälleliga konsekvenser

Det nya aktiebolaget ska ta över Sjöfartsverkets nuvarande farledsserviceuppgifter och annan produktionsverksamhet som gäller farledshållningen. Efter övergångsperioden ska det nya aktiebolaget fungera på marknadens villkor.

Till det nya aktiebolaget överförs förutom Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservice även skötseln av oljebekämpningsuppgifter. Avtalet mellan Rederiverket och Finlands miljöcentral gällande oljebekämpningsuppgifter ska genom bolagiseringslagen överföras på det nya aktiebolagets ansvar. Innehållet i avtalet ska kvarstå i nuvarande form och överföringen väntas inte få några statsfinansiella konsekvenser.

Användningen och underhållet av Saima kanal samt sjömätningen av Finlands territorialvatten ska inte konkurransutsättas under övergångsperioden. Den beställande myndigheten ska upphandla de tjänster som gäller verksamheten i Saima kanal och sjömätningen av territorialvattnen tillsvidare direkt av det nya aktiebolaget.

Med tanke på möjligheterna att utnyttja Saima kanal är det viktigt att det specialkunnande som gäller verksamheten i kanalen säkerställs. Fördragsförfarandet som gäller hyring av kanalområdet mellan Finland och Ryssland pågår. Under övergångsperioden utreds särskilt förutsättningarna för att öppna användningen och underhållet av Saima kanal för konkurrens.

Enligt 3 kap. i territorialövervakningslagen (755/2000) är sjömätning i finländskt territorialvatten tillståndsbunden verksamhet. Områden inom finländska territorialvatten som är strategiska för försvaret ska inte öppnas

för konkurrens. Konsekvenserna av den tillståndsbundna verksamheten på eventuell annan konkurrensutsättning utreds särskilt under övergångsperioden.

Det nya aktiebolagets beredskaps- och försvarsuppgifter ska tas i beaktande i den lagstiftning om verksamhetsområdet som är under beredning. För det nya aktiebolaget ska uppställas skyldigheter och begränsningar för beredskap och försörjningsberedskap som motsvarar de gällande.

4.3 Konsekvenser i fråga om personal

Till det nya aktiebolaget överförs hela personalen vid Sjöfartsverkets produktionsverksamhet, ca 280 personer, samt hela personalen vid Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservice, ca 30 personer.

Tjänsterna inom Sjöfartsverkets produktionsverksamhet dras in och på dem baserade de tjänsteförhållanden samt tjänsteförhållanden för viss tid avslutas utan uppsägning. Den i tjänsteförhållande anställda personalen vid Sjöfartsverkets produktionsverksamhet ska när denna lag träder i kraft anställas i arbetsavtalsförhållande vid aktiebolaget. För indragning av tjänster och avslutande av tjänsteförhållanden fordras inte samtycke.

De som har anställts för viss tid anställs eller övergår i anställning vid bolaget för den tid de har anställts.

I fråga om arbetstagare och anställningsvillkor tillämpas vad som föreskrivs i lag eller med stöd av lag och vad som avtalas i kollektivavtal och arbetsavtal som är bindande för bolaget.

Personalen ska på grund av bolagiseringen övergå från det system som följer lagen om statens pensioner till det privata arbetspensionssystemet. Principen ska vara att det nya pensionskyddet för anställda som flyttar över från Sjöfartsverket till aktiebolaget ska motsvara det nuvarande intjänade pensionskydd som en person anställd av staten har i förhållande till sin pensionsålder, storleken av statens grundpension och tilläggspensionstillväxten. Den kommande pensionstillväxten för personalen är densamma i både det statliga och det privata pensionssystemet. I syfte att bevara den ovan beskrivna nivån på personalens pensionskydd ska det nya

aktiebolaget ta en separat tilläggs-pensionsförsäkring. Priset på tilläggs-pensionsskyddet uppskattas preliminärt till 6,6 miljoner euro. Kostnaderna för tilläggs-pensionsskyddet beaktas i det nya bolagets balansräkning.

År 2013, efter den treåriga övergångsperioden, beräknas ca 210 personer arbeta i det nya aktiebolaget, förutsatt att bolaget har haft framgång vid konkurrensutsättningarna på planerat sätt. Behovet av personal bestäms således enligt konkurrenssituationen på marknaden. Minskningar i personalstyrkan väntas inte förutsätta något betydande anpassningsprogram, utan nedskärningar kan huvudsakligen beroende på personalens åldersstruktur göras genom frivilliga arrangemang.

5 Beredningen av propositionen

Enligt kapitel 7.1 om trafik i regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering konstateras att omorganiseringen av förvaltningsområdet i syfte att förbättra produktiviteten fortsätter och att Sjöfartsverkets produktionsverksamhet avskiljs.

Finanspolitiska ministerutskottet understödde den 17 juni 2008 kommunikationsministeriets förslag om att avskilja Sjöfartsverkets interna produktion till ett nytt, helt statsägt aktiebolag från ingången av 2010.

Kommunikationsministeriet tillsatte den 26 september 2008 en ledningsgrupp för att följa, styra och övervaka bolagiseringen av Sjöfartsverkets interna produktion. På basis av de riktlinjer som ledningsgruppen har dragit upp har beredningen av bolagiseringen preciserats, t.ex. i frågor som gäller ekonomisk lönsamhet, utveckling av beställarfunktioner, balansräkningsarrangemang för bolaget och personal.

Kommunikationsministeriet tillsatte den 30 januari 2009 en separat personalgrupp för att utreda och bereda riktlinjer i frågor som gäller personalens ställning.

Båda arbetsgrupperna fortsätter sitt arbete till utgången av 2009.

Finanspolitiska ministerutskottet understödde den 2 juni 2009 kommunikationsministeriets förslag om fortsatta åtgärder för att ombilda Sjöfartsverkets produktionsverk-

samhet till aktiebolag. Propositionen har utarbetats utifrån dessa riktlinjer.

Proposition har beretts vid kommunikationsministeriet. Sjöfartsverket har fört förhandlingar enligt lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (651/1988) med den interna produktionens personal.

Utlåtanden har begärts om utkastet till propositionen av ministerier och myndigheter inom ansvarsområdet, Sjöfartsverket, personalorganisationerna, representanter för näringslivet och andra centrala intressegrupper. I utlåtandena stöddes bolagiseringen huvudsakligen eller så var inställningen neutral.

I flera av utlåtandena togs det ställning till konkurrensneutraliteten, konkurrensutsättningen, personalens ställning och arrangemangen för tilläggs-pensionsansvar för personalen och dess konsekvenser sett ur det nya aktiebolagets synvinkel.

I utlåtandena togs ställning till arrangemang av oljebekämpningsuppgifterna samt det nya aktiebolagets beredskapsuppgifter och omständigheter kring försörjningsberedskap. Saken har klarlagts noggrannare i punkt 4.2 Samhälleliga konsekvenser.

Utifrån utlåtandena har bestämmelserna om och motiveringarna för personal och beskattning preciserats.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010.

Samtidigt med denna proposition överlämnas en proposition med förslag till lag om ombildning av Rederiverket till aktiebolag. I den föreslås att Rederiverkets affärsverksamhet inom farledsservice ska avskiljas från affärsverket och införlivas med det aktiebolag som ska bildas enligt denna proposition. Lagarna avses träda i kraft samtidigt.

I samband med kommunikationsministeriets reform av ämbetsverk föreslås ändring av flera lagar i vilka det även föreskrivs om Sjöfartsverket. Bolagiseringen av produktionsverksamheten har tagits i beaktande vid beredningen så att hänvisningarna antingen ska strykas eller ändras till hänvisningar till det

nya till verksamheten vid det aktiebolag som ska bildas. Ändringarna i lagstiftningen om verksamhetsområdet relaterade till bolagiseringen ska göras samtidigt.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. *Det aktiebolag som ska bildas.* Sjöfartsverkets produktionsverksamhet ska ombildas till ett aktiebolag som helt ägs av staten.

Det nya aktiebolagets verksamhetsområde ska omfatta skötsel av vattenleder, drift och underhåll av kanaler, uppgifter i anslutning till förhindrande och bekämpning av miljöskador, vattenbyggnad, planerings- och sakkunnigtjänster, sjömätning samt andra uppgifter i anslutning till vattenleder och vattenbyggnad. Bolaget ska kunna bedriva verksamhet i Finland och utomlands.

2 §. *Överlåtelsefullmakt.* I paragrafen ska föreskrivas om statsrådets rätt att till det i 1 § 1 mom. avsedda aktiebolag som bildas för att fortsätta Sjöfartsverkets produktionsverksamhet överlåta den egendom och de immateriella rättigheter som Sjöfartsverkets produktionsverksamhet har i sin besittning samt dess affärsverksamhet. Överlåtelsefullmakten ska således täcka Sjöfartsverkets produktionsverksamhet som sådan jämte tillgångar. Statsrådet ska enligt detta bemyndiga kommunikationsministeriet att sköta arrangemang vid överlåtelsen.

3 §. *Villkoren för överlåtelsen.* Enligt 1 mom. ska statsrådet bestämma vilken egendom som ska överlåtas och värdet av den samt villkoren för överlåtelsen. Överlåtelsen ska på basis av ett bemyndigande av statsrådet ske genom ett separat överlåtelsebrev, där den förmögenhet som överläts specificeras. Överlåtelsen ska ske efter att lagen stadfästs i enlighet med 8 § 2 mom. och ska träda i kraft samtidigt som lagen. Statsrådet ska också bestämma om övriga arrangemang som gäller överlåtelsen av egendomen och bolagsbildningen.

Enligt 2 mom. ska statsrådet bestämma vilken del av egendomen som skall sättas in i bolaget mot aktier. Överlåtelsen ska ske som överlåtelse av s.k. apportegendom till det aktiebolag som bildas, mot vilket staten tecknar aktiebolagets samtliga aktier.

Enligt bestämmelsen i 3 mom. ska statens lån till bolaget kunna stå utan säkerhet.

4 §. *Beskattning.* I 43 § i lagen om överlåtelseskatt (931/1996) finns bestämmelser om skattefrihet för fastighet eller värdepapper som överläts i samband med överlåtelse av verksamhet till ett samfund som bildas för att fortsätta verksamheten. Skatteförvaltningen beviljar skattefrihet på ansökan. Eftersom den i 1 § avsedda bolagiseringen ska gälla om sådan verksamhetsöverlåtelse som avses i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) kan skattefrihet enligt 43 § i lagen om överlåtelseskatt tillämpas i analogi. Ansökningsförfarandet kan inte anses vara ändamålsenligt varför det i paragrafens 1 mom. ska införas en bestämmelse om skattefrihet för överlåtelse av fastigheter och värdepapper i samband med den överlåtelse som avses i 1 §.

Bolagiseringen ska som arrangemang motsvara den verksamhetsöverlåtelse som avses i 52 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Överlåtelsen av verksamheten till aktiebolaget kan genomföras utan direkta påföljder av inkomstskatt under de förutsättningar som nämns i lagrummet och under iakttagande av kontinuitetsprincipen. Centralskattenämnden har gett förhandsavgörande nr 59/1999 som gäller överlåtelse av ett statligt affärsverks hela affärsverksamhet som apport. Enligt avgörandet kan bestämmelserna om verksamhetsöverlåtelse i 52 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet tillämpas även på den överlåtelse som görs av ett statligt affärsverk, under förutsättning att arrangemanget genomförs enligt villkoren i nämnda lagrum. I paragrafens 2 mom. ska som en klaggörande bestämmelse finnas en hänvisning till tillämpningen av 52 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet på bolagiseringen.

5 §. *Ansvar för förbindelser.* Enligt 1 mom. ska det aktiebolag som bildas påta sig ansvaret för de låne-, borgens-, anskaffnings- och leveransavtal samt andra förbindelser som Sjöfartsverket har ingått under sin verksamhetstid och som gäller den egendom och affärsverksamhet som överläts till aktiebolaget. Aktiebolaget ska dock ansvara endast för de

förpliktelser som ingår i överlåtelsen och för vilka Sjöfartsverket skulle ha ansvarat även efter tidpunkten för överlåtelsen.

I 2 mom. ska föreskrivas om att statens sekundära ansvar kvarstår. Genom bestämmelsen tryggas kontinuiteten i verksamheten och avtalen i samband med bolagiseringen.

6 §. Verksamhetens kontinuitet i förvaltningsärenden. Enligt 1 mom. ska förvaltnings- och förvaltningsprocessbeslut som gäller rätt, fördel eller skyldighet i anslutning till den egendom och affärsverksamhet vid Sjöfartsverket som överläts till aktiebolaget förbli i kraft så, att de till de delar som gäller Sjöfartsverket utan särskilt beslut gäller aktiebolaget. Aktiebolaget som bildas ska efter bolagiseringen således ha samma ställning som Sjöfartsverket hade haft.

Enligt 2 mom. ska aktiebolaget i förvaltningsärenden som är anhängiga träda i Sjöfartsverkets ställe i förvaltningsförfarande och i förvaltningsrättskipning utan särskilt beslut. Enligt momentet ska kontinuiteten i förvaltnings- och förvaltningsprocessbeslut för tydlighets skull vara tryggad också i ärenden som är anhängiga.

7 §. Personalens ställning. Paragrafen innehåller bestämmelser om personalens ställning i samband med aktiebolagsbildningen. Av personalen vid Sjöfartsverkets produktionsverksamhet ska den arbetsavtalsanställda personalen övergå till anställning och den i tjänsteförhållande anställda personalen anställas vid det nya aktiebolaget i arbetsavtalsförhållande från det bolaget bildats.

Den visstidsanställda personalen i tjänste- och arbetsavtalsförhållande övergå till anställning eller anställas i arbetsavtalsförhållande för viss tid vid bolaget för motsvarande tid.

Enligt 2 mom. ska på arbetstagarna och anställningsförhållandets villkor tillämpas vad som bestäms eller föreskrivs i eller med stöd av lag och vad som överenskoms i det kollektivavtal och arbetsavtal som är bindande för bolaget. Anställningsförhållandet för dem som är anställda i tjänsteförhållande ska genom bolagiseringslagen ändras till arbetsavtalsförhållande. Bolagiseringen ska inte i sig inverka på antalet anställda eller eventuella anpassningsåtgärder.

Enligt 3 mom. ska tjänsterna inom Sjöfartsverkets produktionsverksamhet dras in och på dem baserade tjänsteförhållanden samt tjänsteförhållanden för viss tid avslutas utan uppsägningar. För indragning av tjänster och avslutande av tjänsteförhållanden fordras inte samtycke.

8 §. Ikraftträdande. Paragrafen föreskriver om ikraftträdande och de åtgärder som statsrådet kan vidta när man förbereder bildandet av aktiebolaget. Lagen föreslås träda i kraft från ingången av 2010.

I paragrafen föreslås också bestämmelser om de åtgärder som får vidtas innan lagen träder i kraft. Det skall vara möjligt att göra behövliga förberedelser och arrangemang vid Sjöfartsverket redan innan lagen träder i kraft. På motsvarande sätt ska statsrådet under hösten 2009 kunna fatta beslut om bildande av bolaget, teckna aktier i bolaget, bestämma värdet av den egendom som ska överlåtas, fastställa villkoren för överlåtelsen och vidta andra arrangemang. För tydlighets skull konstateras att också den skattefrihet som föreskrivs i 4 § ska tillämpas på överlåtelse som sker före lagens ikraftträdande.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2010.

3 Lagstiftningsordning

Syftet med förslaget är att överföra Sjöfartsverkets produktionsverksamhet till aktiebolag som ska bildas. I lagen ska särskilt föreskrivas om kontinuiteten i affärsverkets förbindelser, statens sekundära ansvar samt om personalens ställning i relation till det nya aktiebolaget. De föreskrivna rättigheterna motsvarar affärsverkets skyldigheter i relation till dessa parter.

Vid beredningen av lagförslaget har det på de grunder som anförts ovan ansetts att lagen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ombildning av Sjöfartsverkets produktionsverksamhet till aktiebolag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Det aktiebolag som ska bildas

Sjöfartsverkets produktionsverksamhet överförs till ett aktiebolag som ska bildas. När aktiebolaget bildas tecknar staten samtliga aktier.

Aktiebolagets verksamhetsområde omfattar skötsel av vattenleder, drift och underhåll av kanaler, uppgifter i anslutning till förhindrande och bekämpning av miljöskador, vattenbyggnad, planerings- och sakkunnigtjänster, sjömätning samt andra uppgifter i anslutning till vattenleder och vattenbyggnad. Bolaget kan bedriva verksamhet i Finland och utomlands.

2 §

Överlåtelsefullmakt

Statsrådet bemyndigas att till det aktiebolag som avses i 1 § 1 mom. överlåta den egendom och de immateriella rättigheter som Sjöfartsverkets produktionsverksamhet har i sin besittning samt den affärsverksamhet som gäller denna produktionsverksamhet.

3 §

Villkoren för överlåtelsen

Statsrådet bestämmer vilken egendom som ska överlåtas och värdet av den samt villkoren för överlåtelsen. Statsrådet bestämmer också om övriga arrangemang som gäller överlåtelsen av egendomen och bolagsbildningen.

Statsrådet bestämmer vilken del av egendomen som ska sättas in i bolaget mot aktier.

Statens lån till bolaget kan stå utan säkerhet till det kapitalbelopp som motsvarar statens lån för Rederiverkets egendom vid tidpunkten för överlåtelsen.

4 §

Beskattning

Aktiebolaget är inte skyldigt att betala överlåtelseskatt på överlåtelse av fastighet eller värdepapper i samband med den överlåtelse som avses i 2 §.

På inkomstbeskattningen iaktas i tillämpliga delar bestämmelserna om verksamhetsöverlåtelse i 52 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968).

5 §

Ansvar för förbindelser

Aktiebolaget svarar för de låne-, borgens-, anskaffnings- och leveransavtal samt andra förbindelser som Sjöfartsverkets produktionsverksamhet har ingått under sin verksamhetstid och som gäller den egendom och affärsverksamhet som överlåts till aktiebolaget.

Statens sekundära ansvar för de förbindelser som Sjöfartsverkets produktionsverksamhet har ingått kvarstår.

6 §

Verksamhetens kontinuitet i förvaltningsärenden

Förvaltnings- och förvaltningsprocessbeslut som gäller rätt, fördel eller skyldighet i anslutning till den egendom och affärsverksamhet vid Sjöfartsverket som överlåts till

aktiebolaget som bildas förblir i kraft så, att besluten till de delar de gäller den egendom och affärsverksamhet som överläts utan särskilt beslut gäller aktiebolaget.

I fråga om förvaltningsärenden som är anhängiga träder aktiebolaget i förvaltningsförfarandet och i förvaltningsrättskipningen i Sjöfartsverkets ställe utan särskilt beslut.

7 §

Personalens ställning

Av personalen vid Sjöfartsverkets produktionsverksamhet när denna lag träder i kraft ska den arbetsavtalsanställda personalen övergå till anställning och den i tjänsteförhållande anställda personalen anställas vid aktiebolaget i arbetsavtalsförhållande. Den visstidsanställda personalen vid Sjöfartsverkets produktionsverksamhet övergår till anställning eller anställs i arbetsavtalsförhållande för viss tid vid aktiebolaget för motsvarande tid.

På arbetstagarna och anställningsförhållandets villkor i bolaget tillämpas vad som bestäms eller föreskrivs i eller med stöd av lag och vad som överenskomms i det kollektivavtal och arbetsavtal som är bindande för bolaget.

Tjänsterna för de tjänstemän vid Sjöfartsverket som övergår till anställning hos aktiebolaget dras in när denna lag träder i kraft. När en tjänst dras in upphör en tjänstemans tjänsteförhållande utan uppsägning.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Statsrådet kan innan lagen träder i kraft vidta åtgärder som avses i 1 och 2 § och på vilka också 4 § tillämpas.

Helsingfors den 15 september 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Trafikminister *Anu Vehviläinen*